

Domein 4 Leeromgeving

Domein 4 Leeromgeving		
Subdomeinen	Thema's	Indicatoren
4a. Onderwijs en begeleiding in de praktijk	<ul style="list-style-type: none">- Onderwijs en begeleiding door opleiders- Leeromgeving: patiëntenaanbod en leerzaamheid	<ul style="list-style-type: none">4a.1 De opleider als coördinator en aanspreekpunt4a.2 Evaluatie van opleiders door aios4a.3 Frequentie (klinische) observaties door de opleider4a.4 Frequentie tijdsduur en waardering leergesprekken4a.5 Aandacht voor individuele leerdoelen4a.6 Haalbaarheid benodigde KBS en BA
4b. Onderwijs en begeleiding op het instituut	<ul style="list-style-type: none">- Onderwijs en begeleiding- Afstemming cursorisch onderwijs en praktijk- Gebruik van toetsresultaten bij begeleiding	<ul style="list-style-type: none">4b.1 Kwaliteit van mentor4b.2 Afstemming cursorisch onderwijs en praktijk4b.3 Resultaten van toetsen leiden tot (her)formuleren van leerdoelen

4a.1 De opleider als coördinator en aanspreekpunt	
Korte beschrijving indicator	De opleider zorgt voor planning en organisatie van het praktijkonderwijs/praktijkbegeleiding op de opleidings-/stageplek in contact met betrokkenen van de opleiding en de eigen organisatie. (competentiegebied 3: samenwerken)
Toelichting	Opleiders zijn aanspreekpunt voor alle betrokkenen op de opleidings-/ stageplek en het opleidingsinstituut betreffende de opleidingssituatie van aios (het leerklimaat). De opleider is toegankelijke, verbindende schakel tussen betrokken partijen bij het opleiden in de praktijk. Hij/zij is in staat andere professionals een effectieve bijdrage aan de opleiding te laten geven; verzorgt een effectieve en vertrouwelijke informatieoverdracht over het functioneren van de aios; functioneert als gesprekspartner in de driehoek aios-opleider-mentor
Benodigde gegevens	U reflecteert op de volgende items: a. Aios weten waarvoor de opleider verantwoordelijk is en met welke vragen zij daar terecht kunnen. b. Opleider en mentor overleggen minimaal drie keer per jaar over het functioneren van de aios, zowel bij goede als slechte resultaten. c. Alle opleiders zijn bij 80% van de door het opleidingsinstituut georganiseerde terugkomdagen voor opleiders aanwezig. d. De opleider actualiseert het Leerwerkplan bij iedere nieuwe aios.
Documentatie ter toelichting	Hierbij kunt u denken aan: - evaluatie van opleider door aios - presentielijst Opleiderterugkomdagen - steekproef navraag bij aios, opleiders en mentoren - evaluatie/ jaargesprekken met opleiders - leerwerkplan

4a.2 Evaluatie van opleiders door aios	
Korte beschrijving indicator	Beoordeling door aios van de kwaliteit van de begeleiding van opleiders.
Toelichting	Elke opleider dient te worden geëvalueerd zodat de kwaliteit van opleiders, zoals deze door aios wordt gewaardeerd, actief kan worden versterkt en bijgewerkt.
Indicatorscore	Begeleidingskwaliteit is persoonlijk en van vele factoren afhankelijk. Voor evaluatie hiervan kan gebruik gemaakt worden van een 'portfoliomethode': d.w.z. het combineren van diverse bronnen die iets zeggen over de kwaliteit van opleiders. Resultaten van de evaluatie geven aan hoe men de begeleiding van de opleiders vindt, zowel op groeps als op individueel niveau. Over deze 'kwaliteitsportfolio's' van de opleider wordt een zelfreflectie geschreven. Dit kan steekproefsgewijs.
Benodigde gegevens	- Scores op de NIVEL - evaluatie van opleider door aios formulieren - jaargesprekken met opleider - evaluatie van mentor, portfolio van opleider, etc. NB. Wellicht is het in de toekomst mogelijk om voor deze indicator gebruik te maken van het opleidersportfolio van opleiders die de KOO volgen.

Voor evaluaties kan gebruik gemaakt worden van vragen uit de CCTEI (gevalideerde vragenlijst die kan worden afgenomen wanneer er sprake is van meerdere aios bij dezelfde opleider; instituut kan er voor kiezen om deze vragenlijst per opleider te verzamelen en vanaf vijf verzamelde vragenlijsten deze te analyseren)

De opleider:

- Creëert een goede leeromgeving (is toegankelijk, niet bedreigend enthousiast etc.).
- Laat mij zelfstandig werken voor zover mijn niveau/ervaring/competentie dat toelaat.
- Deelt zijn/haar werktijd zo in dat er ruimte is voor zowel onderwijs als patiëntenzorg.
- Geef regelmatig feedback (zowel positief als negatief).
- Geeft duidelijk aan wat ik geacht wordt te weten en te doen binnen de opleiding in de praktijk.
- Past het onderwijs aan mijn behoefte aan (ervaring, competentie, belangstelling etc.).
- Stelt vragen die het leren stimuleren (vraagt om verduidelijking, vraagt door, stelt reflecterende vragen).
- Geeft duidelijke uitleg/verklaring voor zijn/haar meningen, adviezen, handelingen etc.
- Stemt het onderwijs af op de setting waarin het onderwijs plaatsvindt (tijdens of na de visite, het spreekuur, de leergesprekken, met mdo etc.).
- Geeft begeleiding bij de uitvoering van klinische en technische vaardigheden (anamnese, lichamelijk onderzoek, diagnostiek, procedures, lab onderzoek).
- Integreert standaarden, richtlijnen en gegevens uit wetenschappelijk onderzoek in het onderwijs.
- Onderwijst diagnostische vaardigheden (klinisch redeneren, keuze/interpretatie van aanvullend onderzoek etc.).
- Onderwijst effectieve communicatie vaardigheden t.o.v. patiënt/familie van de patiënt
- Besteedt in het onderwijs aandacht aan de afstemming van zorg en kosten (aanwending van financiële middelen etc.).

4a.3 Frequentie praktijkobservaties door de opleider	
Korte beschrijving indicator	Frequentie waarmee klinische praktijkmomenten worden geobserveerd (directe observatie of opgenomen op video), gevolgd door een nabespreking, zoals gerapporteerd door de aios.
Toelichting	Het is belangrijk voor de kwaliteit van de begeleiding van de aios dat de opleider regelmatig (klinisch) handelen van de aios bijwoont en/of opneemt en bekijkt. Uiteraard is dit vooral nuttig als deze ook worden nabesproken. Voor deze indicator wordt gekeken naar de frequentie in het eerste opleidingsjaar.
Nadere beschrijving indicator	U reflecteert op de frequentie waarmee de opleider in de praktijk observeert (directe observatie of opgenomen op video) gevolgd door een nabespreking met de aios. Streefscore is 80% of meer van de aios heeft "1 of meer keer per week" een klinisch praktijkmoment, geobserveerd door de opleider.
Documentatie ter toelichting	Hierbij kunt u denken aan: <ul style="list-style-type: none"> - evaluatie van opleider door aios - steekproef navraag bij aios en opleiders - evaluatie/ jaargesprekken met opleiders

4a.4 Frequentie en waardering leergesprekken	
Korte beschrijving indicator	Frequentie en waardering van leergesprekken met als doel kennis, vaardigheden of professioneel gedrag te verbeteren, zoals gerapporteerd door aios.
Toelichting	Het is belangrijk voor de kwaliteit van de begeleiding van de aios dat de opleider wekelijks leergesprekken met de aios voert en dat deze leergesprekken positief gewaardeerd worden door de aios.
Nadere beschrijving indicator	U reflecteert op de volgende streefscores: a. 80% van de aios heeft 1x per week of vaker een leergesprek met de opleider. b. 80% van de aios vindt dat de leergesprekken bijdragen aan verbeteren van kennis, vaardigheden en professioneel gedrag.
Benodigde gegevens	Evaluatie van opleiders of (informatie van) aios.

4a.5 Aandacht voor individuele leerdoelen	
Korte beschrijving indicator	Oordeel van aios over de aandacht die de opleider heeft (gehad) voor het monitoren van het leerproces.
Toelichting	Voor de kwaliteit van de begeleiding van de aios is het van belang dat de opleider in voldoende mate aandacht heeft voor de individuele leerdoelen.
Nadere beschrijving indicator	In de aios evaluatie wordt gevraagd naar de mate waarin de opleider aandacht heeft (gehad) voor het opstellen, uitvoeren en evalueren van de individuele leerdoelen van de aios.
Benodigde gegevens	U reflecteert op het percentage aios dat "voldoende" scoort voor aandacht bij opstellen van het individueel opleidingsplan en het percentage aios dat "voldoende" scoort bij aandacht voor uitvoeren individueel opleidingsplan.
Berekening indicatorscore	Gebruik de score van uw instituut uit de NIVEL vragenlijst, of neem de vraag op in een eigen evaluatie instrument. Baseer uw zelfreflectie op deze score.

4a.6 De opleidingsplek sluit aan bij de behoefte aan KBS van de aios	
Korte beschrijving indicator	De mate waarin gezorgd wordt dat het patiëntenaanbod het verwerven van de benodigde competenties in voorgeschreven KBS ondersteunt.
Toelichting	Van de opleider wordt verwacht dat hij/zij de kwantiteit en kwaliteit van het patiëntenaanbod stuurt voor de aios op geleide van diens competenties.
Nadere beschrijving indicator	Het is van belang dat zowel de opleider als het instituut (globaal) bekend zijn met de opbouw van de patiëntenpopulatie op de diverse opleidingsplaatsen. Door bekendheid met het aanbod kan dit gerichter ingezet worden in het onderwijs en kunnen deficiënties worden weggewerkt.
Benodigde gegevens	U reflecteert op de volgende items: a. Bij de koppeling van een aios aan een opleidingsplaats wordt ervoor gezorgd dat de patiëntenpopulatie van de betreffende plaats aansluit bij de KBS's van deze periode. b. De opleider is op de hoogte van welke patiëntengroep de aios mogelijk te weinig ziet (in deze praktijk en in het algemeen) en zorgt proactief dat deze tekorten zo veel mogelijk worden opgevangen. c. Bij dreigende deficiënties wordt gezorgd dat de patiëntmix voor de aios actief wordt gestuurd om hiervoor te compenseren.
Documentatie ter toelichting	Hierbij kunt u denken aan: - aios evaluatie van de opleidingsplek

4b.1 Kwaliteit van de mentor	
Korte beschrijving indicator	Oordeel van aios over de aandacht die de mentor heeft (gehad) voor het leerproces.
Toelichting	Voor de kwaliteit van de begeleiding van aios is het van belang dat de mentor in voldoende mate aandacht heeft voor het opstellen, uitvoeren en evalueren van het individuele opleidingsplan, bij bijzondere opleidingssituaties en op andere essentiële momenten in de opleiding.
Benodigde gegevens	In de aios-evaluatie wordt gevraagd naar de mate waarin de mentor aandacht heeft (gehad) voor het opstellen, uitvoeren en evalueren van het individuele opleidingsplan.
Berekening indicatorscore	U reflecteert op het percentage dat "voldoende" scoort voor: a. aandacht voor opstellen, uitvoeren en evalueren van het individueel opleidingsplan. b. begeleiding tijdens opleidingsproblemen. c. begeleiding van de mentor in het algemeen.

4b.2 Afstemming cursorisch onderwijs en praktijk	
Korte beschrijving indicator	Het instituut heeft een visie en beleid op de relatie tussen cursorisch onderwijs en leren op de werkplek. De samenhang tussen beide wordt geborgd.
Toelichting	Een centraal aspect van de opleiding is dat het onderwijs op het instituut het leerwerken in de praktijk ondersteunt. Dit betekent dat het instituut het onderwijs goed moet afstemmen met de praktijk. Door hier met een visie op systematische wijze aan te werken en ook te monitoren of het beoogde doel wordt gehaald kan deze afstemming geborgd worden.
Nadere beschrijving indicator	Met een visie systematisch aan afstemming werken. Afstemming tussen instituutsonderwijs en de praktijk is niet een vanzelfsprekend gegeven. Het is van belang dat er een plan bestaat om deze afstemming te realiseren en te monitoren of het plan het beoogde doel bereikt, zodat desgewenst de aanpak gewijzigd kan worden.
Benodigde gegevens	U reflecteert op de volgende items: a. Er is beleid geformuleerd met betrekking tot de afstemming van cursorisch onderwijs en praktijk. b. Er wordt regelmatig geëvalueerd bij opleiders en aios in hoeverre deze afstemming geslaagd is. Eventueel wordt het beleid bijgesteld. c. Score op NIVEL (item 26, subitem 2 en 3).
Documentatie ter toelichting	Hierbij kunt u denken aan: - beschrijving van het beleid ten aanzien van de afstemming van cursorisch onderwijs en praktijk. - notulen van evaluaties met aios / jaarvertegenwoordiging. - exit gesprekken etc.

Nivel 26-2/26-3

Het cursorisch onderwijs sluit goed aan op de praktijk in het verpleeghuis.

Het cursorisch onderwijs sluit goed aan op de stages.

Schaal 5pts: zeer mee oneens – zeer mee eens /optie: nvt

4b.3 Resultaten van toetsen leiden tot (her)formuleren van leerdoelen	
Korte beschrijving indicator	De mate waarin de resultaten van toetsen bijdragen aan het formuleren of aanpassen van leerdoelen.
Toelichting	De diverse toetsen die de aios in zijn portfolio verzamelt geven een beeld van de vordering van de aios. In mentorbijeenkomsten is hier aandacht voor. Aan de hand van toetsen en gesprekken krijgt de aios informatie om zo nodig de leerdoelen bij te stellen.
Nadere beschrijving indicator	In de eigen aios-evaluatie worden de aios gevraagd in hoeverre ze het (on)eens zijn met de stelling dat toetsresultaten en mentorbegeleiding leiden tot het (her)formuleren van leerdoelen. Aios: alle aios beoordelen dit voor hun huidige opleidingsjaar. 80% van de aios is het eens met de stelling dat toetsen en mentorbegeleiding leidt tot herformuleren van leerdoelen
Benodigde gegevens	U reflecteert op de scores op deze items van de aios-enquête per opleidingsjaar 1, 2 en 3. De indicatorscore is het percentage aios dat hierop "(zeer) eens" heeft gescoord. De vraag kan worden opgenomen in eigen aios evaluaties (schriftelijk/mondeling/jaarvertegenwoordiging)